

Közeg és Vidéke

ELŐFIZETÉSI ÁR egyegy évre:
Helyben házhoz szállítva 3500 korona,
Vidékre postán 4500 korona.
Külföldre egy évre 2 dollár (42 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Közeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Helyi ára 400 korona.
Hirdetések millimétersoronként 100 K.
számítanak.

A nemzeti műveltség szolgálata.

A nemzetgyűlés hosszúra nyúlt és immár lezáró indennemzeti vitájában szembevetődött a politikai ellentétek kiélézésének jutott szerep, míg ezzel szemben a rezort ügyek közül különösen a kultusz-tárca körébe vágó feladatoknak alig jutott jelentékenyebb, különösen pedig nemcsak felszínre mozgó bírálat. Pedig egy nemzet életében a kulturális kérdések állandó pertraktálása és szeretetteljes felkarolása sokkal nagyobb kialakító hatással van a nemzet fenmaradására és jövőjére nézve, mint a politikum gyűjtőneve alá összemarkolt ezerféle személyes vélemények a kormány és kormányférfiak működéséről, az osztály ellentétek felfakasztása, vagy az unós-untig folytatott rekriminálás elmúlt jelenségekről. Klebelsberg gróf exposéjában menő indennemzeti felszólalása valóságos kultuszszükségletként könyvelhető el, mert az ország régóta áhítozott már felvilágosításokra és utmutatásra a népművelés, az iskolaügyi reformok és a megújított nemzeti művészet haladásának terveit illetőleg. E kérdésre világos választ nyertünk, mely meggyőzte a közvéleményt arról, hogy kulturánk legfőbb óra át van itatva a tenni és alkotni vágyás nemes hével, széleskörű nagy műveltsége pedig, valamint kulturpolitikai célkitűzéseit biztosítja a nemzetnek e téren a felelős kultúrtenyezők helyes irányelveihez fűzött remények megvalósulását. Amit pedig a művészetek és művészi irányok szabad érvényesüléséről mondott Klebelsberg, az valóban az irodalom és művészetek harmonikus világához méltó nyilatkozat volt. Büszkeséggel vallotta a nemzetiség az új és legújabb szellemi áramlatok megjelenését is, mint hírnökeket azoknak a nyugati művészi törekvéseknek, melyeket más, nagy, főként talán idegen lelkiadottságokkal rendelkező nemzetek sem tagadtak meg, hanem értékelésükkel szettek gazdagítani szellemi életüket. A konzervatívizmussal szemben helyet kellett adni a modern művészi megnyilatkozásoknak is, hogy azok nemes vetélkedésben minden művészi énnel érvényesülését lehetővé tegyék. Helyeseljük a művészet szabadságjogainak szolgálatát, mert ezzel biztosítjuk, hogy a mi kiválóságaink, a magyar

lélek és gondolat hivatott tolmácsai művészek és írók előtt levett kalappal állanak idegen népek és szellemek. A magyar műveltség tagozatait és irányait egyforma megértéssel kell megbecsülnünk, hogy a tudás végtelen hatalma és a szellemi élet fensőbbisége átvegye végre mindenek felett való uralmát.

Hirdetmények.

ad. 735/1924. sz. Közösziré teszem, hogy f. évi február hó 11. és 12. napján Közeg szab. kir. város tulajdonát képező „Alsóerdő” közszeg falvi kerületében 649 rakás főleg tölgyssarjakkal termelt tisztogatósi ága kerül árverés útján eladásra. Az árverés d. e. 10 órakor kezdődik.

838/1924. sz. Az étkezési só árát a közvetlen fogyasztást szolgáló forgalomban kg.-ként 1990 koronában állapítom meg, amihez a kereskedő által kiszolgáltatott zacskó ára fejében kg.-ként 70 korona számítható hozzá. A só nagykereskedői ára kg.-ként 1810 K.

Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Ismételten előfordult, hogy tanoncokat alkalmazó iparosok, tanoncok alkalmazásában vételét, az előírt 3 napon belül az ipartestületben nem jelentették, sem a szegődésekre szükséges okmányokat előzetesen nem adták minek következtében a hónap utolsó vasárnapján oly nagy munkahalmaz torlódott össze, hogy annak elvégzése nagy erőfeszítésbe került, figyelemzettem ennél fogva a tagokat, hogy az előzetes bejelentés elmulasztása esetén, a tanoncok szegődtetése és felszabadítása a következő hó utolsó vasárnapjára lesz elhalasztva, ezáltal a tanoncok egy hónapot fognak veszíteni, amiért a mulasztó ellen kihágási eljárást kell indítani. — Egyben értesitem a tagokat, hogy február 1-től fogva a tanoncszerződésekre 1000—1000 K tehát 2000 K., tanoncbizonyítvány és segédlevélre 100 K., munkakönyvre 500 K s az orvosi bizonyítványra 500 K bélyegyet kell alkalmazni. Dömötör Gyula ipartestületi elnök.

Madách sirjára.

Szavalták a helybeli reáliskola Madách-ünnepelea.

Ódát kene zengjen,
Himnusz, ma az ajkam
S szívemből könnyek kuzt
Tör elő a dallam...
Nem ünnepe ez nekem
A szívem fáj, eget:
Hallom fel-fel sírni
Alsó-Sztrégován a
Zugó jegenyéket!

Alsó-Sztrégován ma
Bánatharang kongul,
Nagy költője „Madách”
Füleszmel a porbul...
Alsó-Sztrégován most
Siri arnyak járnak,
Siro sirato
Nagy költő fiaznak
Szettépett hazának...

Alsó dicső költő
A hazatlan almat
Es rab földön megis
Magyar a Te párnád!
Magyar minden röge
Amit egyszer bírtál,
S fözeng poraidon
Szózatod, az örök.
„Ember küzdj és bizzal!”

Havas télre fordult,
Nincs virág az ágon,
De a szívünk ott ég
Fagyos nyoszolyádon...
Ott virraszt keserve,
Honfiai búja:
S kegyeletünk, hálnak
Örök borostyánja
Könnyes koszoruja!

Mióta elmentél,
Hányszor nyílt a rózsza?
Mit is álmodtál lent
Ennyi idő óta?
Eljutott-e Hozzád
Panaszunk es gyászunk?
Tudod-e, hogy árván,
Megtört, verző szívvel
Billincsek közt járunk?

Alvó fejünk, alatt
Könnyes lett a párna,
Hova is tűnt lelked
Hirvirágos álma?
Törd fel koporsódat,
Jöjj vissza egy szóra!

Közeg szab. kir. város szállói.

E város legrégibb szállója — a városi jegyzőkönyv tanúsága szerint — a mostani Kelecz Adelfy-Árvaház volt. Tulajdonosa Spedl Mihály, kihez Zrínyi Miklós szokott szállani, ha Közszegre vagy Közszegen át — ami gyakran történt, — utazott. Egy ízben Zrínyi Miklósnak felette kellemetlen — mint ma mondanák — afférja támadt Spedl Mihálynal, de ezt külön cikkben örökítem meg. Erdemes.

Régi szálló az „Arany Strucc”, 1718-ban e cégér alatt már létezett. 1793. évben Helfer Márton tulajdonostól megvette nyilvános árverésen 12.000 forintért Plechschmidt János és neje Szezbold Teréz.

Régi szállók sorába tartozott az „Arany korona”, a mostani Szent Józus Szive templom helyén. Alapításának éve 1771. Tulajdonosa volt 1855-ben kiskoru Binder János Czeke József gyámsága alatt. Binder János mint ügyvéd halt el Közszegen.

Régi szállókhoz sorozható az idő óta már megszűnt „Fehér ló”, a mostani Áit. Takarékpénztár. 1802. évben tulajdonul bírta Rahmig János, majd veje Musser Samu.

Igen régi szálló volt még a Gyöngyös utca-

ban a „Fekete sas” címzett szálló, mely azonban mint ilyen már 1829-ben szűnt meg. Akkor Eitner Teréz volt az épületnek tulajdonosa, most Lobner Jánosné.

A Bálház, bár nem szálló, már 1800. év előtt épült. Alapítója nemes Antoin Gáspár, majd Hofbauer József s neje di Luna Maria Terézia, ennek csödbe jutásával 1851-ben megvette 12.000 forint bécsi (vagyis Schein) értékben Közszeg szab. kir. várostól. A várostól 1852-ben 7636 pengőforintért Bliemel József és neje Wagner Franciska.

A többi szálló már újabb időben keletkezett.

A „Zöldfá”-hoz címzett szállót ujonnan építette 1817-ben Perger Henrik. — A „Fehér fá”-hoz címzett szállónak engedélyét megszerzte a várostól 1500 pfrt. lefizetése ellenében Fritz Antal. A „Fehér fá”-hoz címzett szálló a hatvanas évek vége felé szűnt meg. Most a telek Treiber Antal tulajdona.

A „Fehér rózsá”-hoz címzett szállónak engedélyét 1816-ban megszerzte 1500 pforint lefizetése ellenében Roseher szül. Czeke Teréz, előbb csak egyszerű kocsma volt és Wilfinger Andrásné szül. Szezbold Erzszi hagyatékához tartozott.

Az idő óta megszűnt és az „Arany angyal”-hoz címzett szállót építette 1817-ben Musser György; az „Arany kereszt”-hez címzett szállót 1831-ben Pertl Mátyás.

A kávéházak közül a „Corso” kávéház 1807. év óta áll fenn, 1855-ben bírta tulajdonul Plechschmidt Frigyes.

A megszűnt Gampert-féle kávéház 1800. év előtt már létezett. Akkor tulajdonul bírta Liebhardt János és neje Pritzer Erna; ezektől 1801-beu 7250 forintért megvette Gampert Konrád, a nemrég elhunyt Gampert Lajosnak nagyatya.

A mostani üzlettulajdonosoknak érdekesen van megtudni, hogy 1855-ben a megyei hatóság mindazon üzleteket, melyek 1805. év óta szakadatlan egyhelyen üzemben voltak, habár a tulajdonos személyében, de csak magánjogi uton változás is történt, realiparjogának ismerte el. A realiparjognak előnye, hogy az iparhatóság, amennyiben a tulajdonos személyében változás történik, — a jogutódtól az iparengedélyt meg nem tagadhatja.

Ugyanakkor több molnár, mészáros is folyamodott iparuknak realjoguknak megállapítása iránt.

a-j.

Penz találtatott; a jogos tulajdonos átveheti az államrendőrségen.

Tisztviselők és diákok 10% kedvezményben részesülnek PHON JOZSEF cipőszőnél Kőszeg, Király-ut 22.

60 milliós sikkasztás. Slanina Henrik osztrák százados zászlóaljának pénztárából 60 millió osztrák koronát sikkasztott Kisvártotban.

Három szindarab és 140 filmprimadonna jelölt fényképe a Színházi Életben. Ince Sándor népszerű betilapja a Színházi Élet újból vaskos album ezen a héten és melléktettként három szindarabot Harsanyi Zsolt, az utolsó azó című egyfelvonásosát, Szőke Szakáll a VIII. Albert című bohózatát, a Pfeifferné & Comp. c. vígjátékot közli. A Mihályiné két lánya premier beszámolója, szenzációs Mészoly képekkel, rengeteg érdekes riport, tömördek moziszenzáció a filmprimadonna pályázat jelentkezőinek fényképeivel, gazdag sport, zene, tőzsde és könyvrovat és a Balga szűz slágerkottája egészítik még ki az új szám tartalmát, melynek ára 2000 K. — Kiadóhivatal Budapest, Erzsébet korut 29. Kőszegen kapható Rónai Frigyes ujságüzletében, Várkör 39.

Tizenegyszer megy férjhez egy amerikai asszony, Cola La Forge, miután 13 eddigi férjét részben túlélt, részben elvált tőlük, mert nagyon komolyak, vagy nagyon vicák, vagy nagyon szerelmesek, vagy nagyon hidegek voltak.

Hatarátlepesi igazolványok iránti kérvények, melyek eddig a városházán voltak kaphatók, január hó elseje óta Rónai Frigyes nyomtatványraktárában darabonként kaphatók.

— D. M. C. pamutból fejél és köt kívánatra a szombathelyi FILIPP kotéde. (Széll K.-u. 6.)

Szerkesztői üzenet.

Sz. L. H. 1/4 év 1923. évre és az egész 1924. év egész ki van egyenlítőve. Verseit kérem beküldeni, alkalomadtán felhasználjuk. Üdvözlét!

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 0.0205		
Font Sterling	140.600 K.	Dollár 33500 K
Schw. frank	5615 "	Francia frank 1450 "
Lira	1460 "	Sokol 943 "
Dinár	384 "	Lei 164.00
100 osztrák K	46.50	100 Márka —

Hivatalos gabonáarak: dunántuli buza 162.000 — K. Rozs 136.000 K. Takarmányárpa 154.000 K. Sorárpa 170000 K. Zab 140.000 K. Kukorica 147.000 K. Korpa 88.500 K.

ad. 110/1923. ügyszám.

Arverési hirdetmény.

Közírré teszem, hogy a néh. Kollerits Ferenc alsóházai volt lakos hagyatékába tartozó a közzei 1035 számú tjkvben. A 2375/e. hrszám alatt írt a borsmonostori erdőcsucsánál dűlői 542 n. ölyvi szántóföld az örökösök megkeresése folytán az általam Kőszegen hivatalos helyiségben (Kossuth-Lajos-ucca 21.)

1924. évi február hó 10. napján, vasárnap délután 3 órakor megtartandó önkéntes nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek eladni fogom. Az árverési feltételek iródamban a hivatalos órák alatt meg tudhatók.

Kőszeg, 1924. évi január hó 29.
Dr. Halik Miksa s. k.
mint Pfeffel János kőszegi kir. közjegyzőnek a szombathelyi kir. közjegyzői kamara 60.1921. számú végzésével ellásmert helyettese.

Deák F.-u. VESZÉK:
3. az. alatt
BUTOR:
szekrényeket, asztalokat, székeket, ágyakat konyhaberendezéseket, halószoba- és ebédlőberendezéseket, mindenemü butorokat a legmagasabb áron.
RUHANEMŰEKET:
ferőtöltönyöket, alsóruhákat, férfi- és női fehéreműeket, szoknyákat bluzokat, női kabátokat, cipőket, kalapokat, szőnyegeket, ágyneműket és paplanokat.
Mindenemü konyhai- és díszedényeket. Állványokat veszek

Dijas Versenysnapszli

Brader János vendéglőjében
február 2-án és 3-án d. u. 4 órától este 10 óráig. 1. díj egy malac, 2. díj egy liba, 3. díj egy kacsa, 4. díj egy pár csirke.

Egy tanuló fiu és egy tanuló leány azonnal felvétetik Norczen János felsőreiskolájánál Kőszegen.

Retorta bükfaszén

vasalásnál nem okoz fejfájást, viszonteladóknak is szállit **FRANKL LAJOS** építési és tüzelőanyagkereskedő Kőszeg.

Ügyes kocsis

kerestetik. — Cím a kiadóhivatalban.

Tanoncnak jó házból való fiu felvétetik.

KLEININGER JÓZSEF eukrász.

Árverés.

Február 3-án, vasárnap délután 1 órakor Fertsák-ucca 3. szám alatt **butorok és konyhaberendezési tárgyak** lesznek elárverezve.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

szabóműhelyemet

Fertsák ucca 3. szám alatt saját házamban újra megnyitottam. — A n. é. közönség pártfogását kéri **WEISS LŐRINC** szabómester.

Minden pénteken friss **balatonihal** kapható a piacon. Bármiféle halra megrendelést elfogadok. **BUTHY ANTAL** Király-ut 8. szám. (Udvar.)

Egy 1000 □-öles gyümölcsös és kaszáló nálam eladó. **Dr. Szovják** ügyvéd.

Elektro Bioskop
a „Mulató” nagytermében
Műsor: Vasárnap február 3-án:
A banya ördöge
(Dráma a föld alatt)
Filmjáték 5 felvonásban
Se fiu se leány
Vígjáték 3 felvonásban a főszerepben BIMBULA.
Műsor: Csütörtök, február 7-én:
Max Linder legujabb 5 felvonásos bohózata a
Három a testőr
amely Dumas világhírű regényének a „Három a testőr”-nek kacagató paródiája.
És a kísérőműsor.

Öngyújtó tüskövek és az összes dohánycikkok gyártólakatata
Tauszky Artur Budapest,
VII. ker. Akácfa-ucca 13. szám.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
balatonmelléki **BOROK**
asztali és faj-
nagyban és kicsinyben kaphatók
Farkas József borpincéjében
Kőszeg, Várkör 26. szám. (Mohr-féle ház).

Ujból kapható a **Dr. FLESCH-féle**
SKABOSAN-KENŐCS
(azelőtt Skaboforum)
Leghamarabb megszünteti a
viszketegséget,
sömört, ótvart, vülhenéséget.
Szagtalan, nappal is használható.
TYUKSZEMET,
börkeményedést, szemölcsöt leghamarabb eltávolit
a **Dr. Flesch-féle CANNABIN**
Kapható minden gyógyszerárban.

AZ ORIENT
KÁVÉPÓTLÉK
jóságban a szemes kávéval is versenyez.
A legzamatosabb, 1/3 dal kevesebb kell belőle mint egyéb gyártmányokból és
OLCSÓ.
Csakis nemesített cikória-gyökérből készült.
Arany éremmel kitüntetve.
Orient Pótkávégyár
Reszvenytársaság
Budapest, VII., Rákóczi-ut 76.
Telefon: József 26—50, József 26—51.

őzv. MAJLÁTH ANDRÁSNE-nál KŐSZEG.
Deák Ferenc-
ucca 3. szám **E-L-A-D-Ó**
BUTOROK: szekrények, asztalok, székek, ágyak, konyhaberendezések, mindennemü edények.
RUHÁK: uymint ferőtöltönyök, alsóruhák, férfi és női fehéreműek, szoknyák, bluzok, női kabátok, cipők, kalapok továbbá szőnygek ágyneműek stb. — Minden bámulatos olcsón kapható míg a készlet tart.

Gyümölcsfát
Magastörzsű rózsát
Bokorrózsát
Diszfát
Diszcsarjét
Szőlővesszőt
Akác-csemetét
Gleditschla-csemetét stb.
bármilyen mennyiségben szállit
Unghváry József
1000 holdas faiskolája
CZEGLÉD
Részletes nagy árjegyzéket ingyen küld.